

**Protokół z II posiedzenia
Rady ds. monitorowania wdrażania reformy oświaty
im. Komisji Edukacji Narodowej
20 lutego 2025 r. godz. 11:00
w siedzibie
Instytutu Badań Edukacyjnych – Państwowego Instytutu Badawczego
ul. Górczewska 8**

Członkowie Rady uczestniczący w posiedzeniu:

1. Przewodniczący - prof. dr hab. Zbigniew Marciniak
2. Pierwszy Wiceprzewodniczący - dr Tomasz Gajderowicz – IBE PIB
3. Druga Wiceprzewodnicząca - prof. Inetta Nowosad - Komitet Nauk Pedagogicznych Polskiej Akademii Nauk (KNP PAN) - Członkini Rady
4. Elżbieta Strzemieczna – sekretarz Rady
5. Józefa Bałachowicz - Komitet Nauk Pedagogicznych Polskiej Akademii Nauk (KNP PAN) - Członkini Obserwatorka Prac Rady
6. dr Karol Dudek-Różycki Polskie Stowarzyszenie Nauczycieli Przedmiotów Przyrodniczych - Członek Rady
7. Adam Dżumaga - Konfederacja Lewiatan - Członek Rady
8. Marzenna Habib - Ośrodek Rozwoju Edukacji - Członkini Rady
9. dr Justyna Józefowicz - Ośrodek Rozwoju Edukacji - Członkini Obserwatorka Prac Rady
10. Mirosław Wojciech Kowalczyk - Rada Dyrektorów Szkół Podstawowych i Liceów Ogólnokształcących - Członek Rady
11. prof. Anna Beata Kwiatkowska - Rada ds. Informatyzacji Edukacji MEN - Członkini Rady
12. Adam Makowski - Stowarzyszenie Nauczycieli Matematyki - Członek Rady
13. dr hab. Barbara Marcinkowska - Konferencja Rektorów Akademickich Szkół Polskich - Członkini Rady
14. Monika Nowak - Centralna Komisja Egzaminacyjna - Członkini Rady
15. Dorota Obidniak - Związek Nauczycielstwa Polskiego - Członkini Rady
16. Lesław Ordon - Krajowa Sekcja Oświaty i Wychowania NSZZ "Solidarność" - Członek Rady
17. Marek Pleśniar - Ogólnopolskie Stowarzyszenie Kadry Kierowniczej Oświaty (OSKKO) - Członek Rady
18. Michał Płotek - Polskie Stowarzyszenie Nauczycieli - Przedmiotów Przyrodniczych - Członek Rady
19. Marcin Podlewski - Krajowa Sekcja Oświaty i Wychowania - NSZZ "Solidarność" - Członek Obserwator Prac Rady
20. Mariusz Potasz - Rada Dyrektorów Szkół Podstawowych i Liceów Ogólnokształcących - Członek Rady
21. Wojciech Radziwiłowicz - Fundacja Odyssey of the Mind Polska - Członek Rady
22. Agata Saracyn - Unia Metropolii Polskich im. Pawła Adamowicza - Członkini Rady
23. Renata Smyczyńska - Rada Dyrektorów Przedszkoli - Członkini Rady
24. Aneta Tombarkiewicz Olszewska - Śląskie Stowarzyszenie Mediatorów Rodzinnych - Członkini Rady
25. Dorota Twarowska - Sekcja Wydawców Edukacyjnych Polskiej Izby Książki - Członkini Rady
26. Elżbieta Urbańska-Golec - Rada Dyrektorów Szkół i Placówek Szkolnictwa Branżowego - Członkini Rady
27. Monika Wojciechowska - Rada Edukacji Finansowej - Członkini Rady

28. dr Jarosław Wowak - Stowarzyszenie Nauczycieli Polonistów SNaP - Członek Rady
29. Urszula Woźniak - Związek Nauczycielstwa Polskiego - Członkini Obserwatorka Prac Rady

Obecni poza członkami Rady:

1. Ministra Katarzyna Lubnauer - Ministerstwo Edukacji Narodowej
2. dr Jędrzej Witkowski – IBE PIB
3. Magdalena Radwan-Röhrenscheff – IBE PIB
4. Marcin Marciniak-Mierzejewski – IBE PIB
5. Aleksandra Kowalska – IBE PIB
6. Joanna Lewczuk – IBE PIB

Obserwatorzy prac Rady z administracji rządowej uczestniczący w posiedzeniu:

1. Ministerstwo Sportu i Turystyki
2. Ministerstwo Kultury i Dziedzictwa Narodowego
3. Ministerstwo Cyfryzacji
4. Ministerstwo Klimatu i Środowiska
5. Ministerstwo Rolnictwa i Rozwoju Wsi
6. Ministerstwo Sprawiedliwości
7. Ministerstwo Finansów
8. Ministerstwo Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej
9. Ministerstwo Nauki i Szkolnictwa Wyższego
10. Ministerstwo Obrony Narodowej

Członkowie Rady nieuczestniczący w posiedzeniu:

1. Hanna Pruchniewska – Związek Miast Polskich - Członkini Rady

Powitanie

Pan Dyrektor dr hab. Maciej Jakubowski (IBE PIB) powitał Członków Rady, tych obecnych w siedzibie IBE PIB oraz uczestniczących w posiedzeniu zdalnie. Wyraził radość, że w tak szerokim gronie prowadzone są rozmowy o reformie oświaty. Tworząc podstawy programowe, IBE PIB chce wysłuchać nauczycieli, chce wykorzystać te kilkadziesiąt tysięcy głosów nauczycieli, które IBE PIB zebrało by stworzyć mądrą reformę, która jest realna do wdrożenia, która odpowiada na potrzeby tych, którzy będą ją realizować w szkołach. Zaznaczył, że liczy na dyskusję, ale nie liczy, że wszyscy Członkowie Rady będą się zgadzać ze sobą. Dyskutowane będą problemy trudne i będziemy je razem rozwiązywać szukając konsensusu. Pan Dyrektor podziękował i przekazał głos Pani Ministrze Katarzynie Lubnauer. Pani Ministra powitała Członków Rady i wręczyła nominacje Członkom Rady, którzy byli nieobecni na uroczystym wręczeniu nominacji w dniu 16 stycznia 2025 r. w siedzibie Ministerstwa Edukacji Narodowej.

1. Rozpoczęcie posiedzenia i omówienie porządku obrad - Przewodniczący Rady prof. dr hab. Zbigniew Marciniak.

Przewodniczący Rady powitał przybyłych i rozpoczął II posiedzenie Rady. Omówiony został porządek obrad. Bez głosów sprzeciwu porządek obrad został przyjęty.

2. Raport o stanie prac nad reformą - ref. dr Tomasz Gajderowicz

Pierwszy Wiceprzewodniczący poinformował o zmianach w regulaminie prac Rady. Zmieniony został zapis o jawności obrad, zgodnie z nowym zapisem, to co zostaje wypowiedziane na posiedzeniach Rady przez poszczególnych jej Członków zostaje niejawne, po to by każdy mógł otwarcie się wypowiedzieć, ale materiały z obrad i stanowiska Rady są jawne.

Następnie opowiedział o pracach IBE PIB nad propozycjami rozwiązań i ankiecie rozesłanej do nauczycieli z pytaniem, co myślą na temat kierunków zmian w podstawie programowej, a także o innych elementach procesu edukacji. Do tej pory 23 tysiące nauczycieli wzięło udział w ankiecie. Biorąc pod uwagę ogólną liczbę nauczycieli w Polsce, w przybliżeniu jeden na 25 nauczycieli wziął udział w ankiecie, czyli prawie z każdej szkoły mamy odpowiedź. Opracowanie wyników ankiet będzie przedstawiane Członkom Rady przy rekomendowaniu kolejnych rozwiązań opartych na tym, czego rzeczywiście potrzebują nauczyciele praktycy. IBE PIB rozpoczęło rekrutację do „stolików przedmiotowych”, które będą miały za zadanie napisać podstawę programową. Rekrutacja była otwarta i ogłoszona dość powszechnie. Wpłynęło ponad 500 zgłoszeń na autorów podstaw programowych. W ramach procesu przygotowane zostało zadanie rekrutacyjne, dotyczące pokazania przez potencjalnych autorów, co musi się zmienić w podstawie programowej, żeby lepiej realizowała profil absolwenta. Do każdego przedmiotu szkolnego udało się skompletować listę osób, oceniając zrealizowane zadanie rekrutacyjne oraz biorąc pod uwagę „kompozycję” zespołu tj. przynajmniej jeden aktywny, praktykujących nauczycieli, najlepiej więcej niż jedna osoba z doświadczeniem akademickim itp. W pierwszych dniach marca 2025 r. odbędzie się szkolenie dla autorów podstaw programowych, na którym będzie mowa o celach reformy i sposobach ujmowania Profilu Absolwenta w podstawach programowych. Układając harmonogram w ten sposób, chcemy aby na bieżąco oba zespoły, to jest zarówno metodycy jak i Rada obserwowali wzajemnie swoją pracę.

Dzisiaj chcielibyśmy zakończyć pracę nad częścią przedmiotową podstawy programowej. Na udostępnionym Członkom Rady dysku, znajduje się dokument z odpowiedziami na wszystkie nadesłane uwagi wraz z proponowanymi rozwiązaniami zespołu redakcyjnego. Dziś zostaną przedstawione kierunki zmian w ramowych planach nauczania oraz zakres i kształt ogólnej części podstawy programowej, którą chcemy pokazać członkom stolików przedmiotowych, aby mieli już punkt odniesienia. Pierwszy Wiceprzewodniczący podziękowała za uwagę i przekazał głos Przewodniczącemu Rady.

3. Sprawozdanie z prac zespołu redakcyjnego ds. nowego formatu podstawy programowej wraz z przyjęciem stanowiska Rady

Przewodniczący Rady podziękował Członkom Rady za uwagi przesłane do nowego formatu podstawy programowej. Zostały one dogłębnie przedyskutowane na spotkaniu zespołu redakcyjnego. Wśród nadesłanych uwag były też kwestie nie związane bezpośrednio z formatem podstawy programowej, ale dotyczące profilu i samych założeń reformy. Sekretarz Rady zapewniła, że uwagi do założeń reformy zostały zebrane w oddzielnym dokumencie i zostaną omówione na kolejnych posiedzeniach Rady. Dzisiejsze posiedzenie skupione będzie wokół wątków zaplanowanych w agendzie. Dbając o przebieg dyskusji Przewodniczący Rady poprosił Członków Rady o formułowanie wypowiedzi mieszczących się w 3 minutach, co pozwoli zabrać głos większej liczbie osób. Przewodniczący Rady przekazał głos Członkom Rady.

Zgodnie ze zmianami w Regulaminie prac Rady, personalia Członków Rady nie będą częścią udostępnionego protokołu z posiedzenia Rady.

Pytania Członków Rady do dokumentu nowego formatu podstawy programowej.

- a) Zwrócono uwagę, że pominięty został trening umiejętności społecznych. W szkole mamy dzieci z obniżoną odpornością psychiczną, z trudnościami w relacjach. Jeżeli nie ma dobrych relacji w klasie, dzieci czują się wyobcowane, nie są skupione, nie rozwijają się w sposób prawidłowy. Trudnością jest dla nich uczęszczanie do szkoły. Warto byłoby przewidzieć 30

godzin w ciągu roku szkolnego na dwugodzinne warsztaty prowadzone przez organizacje pozarządowe dysponujące trenerami, którzy mogliby wprowadzić świeże spojrzenie w temacie relacji.

- b) W omawianym dokumencie warto ujednoczyć używane pojęcia takie jak np. „doświadczenie edukacyjne”. Czy jest tożsamy z „doświadczeniem edukacyjnym”? W opisie podstawy programowej przydatny byłby słowniczek pojęć z odwołaniem do ewentualnych źródeł teoretycznych.
- c) W zapisach dotyczących nauczania języków obcych w przedszkolach należy uwzględnić ich skorelowanie z Europejskim Systemem Opisu Kształcenia Językowego, a dokładniej z zapisami odnoszący się do skali umiejętności językowych.

Przewodniczący Rady odniósł się do poruszonych kwestii.

- ad. a) Fundamentalną ideą nowej podstawy programowej jest to, by spleść kompetencje społeczne z opisem przedmiotowym umiejętności. Chodzi zarówno o umiejętności w relacjach z ludźmi jak i w relacjach z samym sobą.
- ad. b) Proponowane jest aby w podstawie programowej wyodrębnić stosowane pojęcia w tym „doświadczenia edukacyjnego” aby uniknąć niepotrzebnych domysłów.
- ad. c) Uwaga została odnotowana.

Uwzględniając uwagi Członków Rady, Przewodniczący Rady odczytał na głos propozycję nowego formatu podstawy programowej, następnie przedstawił rekomendację Prezydium Rady. Przewodniczący Rady zarządził głosowanie nad przedstawionym dokumentem nowego formatu podstawy programowej.

Za przyjęciem zaproponowanego stanowiska Rady głosowało 18 Członków Rady. Nie było żadnego głosu sprzeciwu, a 3 Członków Rady wstrzymało się od głosu. Przewodniczący Rady ogłosił, że Rada ds. monitorowania reformy oświaty przyjęła propozycję nowego formatu podstawy programowej.

4. Założenia i kierunki zmian w ramowych planach nauczania szkoły podstawowej - Magdalena Radwan-Röhrenscheff

Prezentacja pt. „Założenia i kierunki zmian w ramowych planach nauczania szkoły podstawowej” została udostępniona Członkom Rady na dysku. Przewodniczący Rady poprosił o przesyłanie uwag do ww. prezentacji w formie wiadomości e-mail. Podsumowanie przesłanych uwag stanowić będzie materiał do dyskusji na kolejnym posiedzeniu.

Pytania Członków Rady do prezentacji wraz z udzielonymi odpowiedziami.

- a) Zaproponowane zajęcia dodatkowe mające rozwijać różnego rodzaju kompetencje w kolejnym slajdzie prezentacji są opisane jako zajęcia wyrównawcze, co nie jest rozwijaniem dodatkowych zainteresowań ucznia.

Odp. Ekspertcy wykazali, że wyrównywanie szans edukacyjnych rozumiane w nowoczesny sposób wiąże się z rozwojem zainteresowań, w szczególności daje uczniom o zainteresowaniach mniej akademickich możliwość rozwijania się w innym kierunku, w którym mogą się wykazać. Może lepszym sformułowaniem byłoby „zwiększanie szans edukacyjnych”.

- b) Dlaczego „tydzień projektowy” proponowany jest w miesiącu listopadzie dla wszystkich szkół, bez możliwości dostosowania terminu do sposobu pracy poszczególnych szkół?

Odp. Termin został wybrany na podstawie raportów, które wskazują listopad jako miesiąc, w którym uczniowie odczuwają największe zmęczenie i spadek formy. Zdając sobie sprawę, że szkoły pracują różnie, wybór tygodnia w listopadzie pozostanie w gestii szkoły. W niektórych szkołach łatwiej będzie rozdzielić tydzień projektowy dla klas 1-3 i klas 4-8. Kolejnym względem wprowadzenia tygodnia projektowego jest kwestia zmiany świadomości w społeczeństwie, postrzegania edukacji i obecności uczniów poza szkołą.

c) Jakie jest miejsce edukacji artystycznej w nowej koncepcji planu nauczania?

Odp. Zespół nie rekomenduje zmian w tym zakresie. Zaproponowane 6 godzin zajęć praktyczno-technicznych ma zapewnić możliwość rozwijania kreatywności uczniów i pracy własnymi rękami.

d) W Niemczech od wielu lat istnieje „tydzień projektowy”, który jest organizowany na koniec roku szkolnego i jest to święto całej szkoły, organizowane w momencie kiedy formalna edukacja już się kończy. Wyznaczenie jedynie tygodnia pracy, oznacza tworzenie mini projektów. Uczniowie zarówno młodszy jak i starszy długo dochodzą do tego, co chcieliby zrobić, jak chcieliby to zrobić, a największym problemem dla nauczyciela jest, żeby nie wybierać za uczniów tematu, a następnie nie pozwolić rodzicom, aby wykonywali za dzieci tego, co powinny zrobić same.

Odp. Zaproponowany „tydzień projektowy” traktujemy jako pilotaż, sposób eksperymentowania przez szkołę z tym, jak wychodzić poza system klasowo-lekcyjny. Chcąc rozwiązać problem zmęczenia w listopadzie, rzeczywiście mowa jest o przygotowaniu mini projektów.

e) Zwrócono uwagę, że listopad jest miesiącem absencji uczniów ze względu na choroby oraz że w wielu szkołach już realizowane są projekty w różnych miesiącach związane np. z patronami szkół lub z ważnymi miejskimi wydarzeniami. Wydarzenia te mogłyby zostać powiązane, tak by miały szerszą skalę społeczną.

f) Poproszono o przedstawienie proponowanej siatki godzin, jaką opracował zespół.

g) Co będą robili pozostali uczniowie, w czasie „godziny dla ucznia zdolnego”?

h) Kto zapłaci nauczycielom za dodatkowe godziny przeznaczone na prace nad projektami do „tygodnia projektowego”?

i) Patrząc na opublikowane wyniki Eurobarometru, czy zespół zaplanował zmniejszenie liczby godzin historii na korzyść przyrody czy techniki lub informatyki?

Odp. Zespół rozmawia na temat zachowania łącznej liczby godzin, ale przesunięciu ciężaru godzinowego na klasy młodsze oraz o integracji przedmiotowej, w szczególności integracji przyrody w klasach 4-6. Będzie zaplanowana oddzielna dyskusja na temat liczby godzin.

j) Mamy coraz większy problem z otyłością wśród dzieci i z niewłaściwym odżywianiem się. Rozumiem, że godziny przeznaczone do dyspozycji dyrektora szkoły będą mogły być swobodnie zagospodarowane, zgodnie z potrzebami w konkretnej szkole np. na zajęcia sportowe czy trening umiejętności społecznych.

k) Sednem przedstawianej propozycji reformy jest przywrócenie równowagi pomiędzy działaniami, które służą rozwijaniu wiedzy, umiejętności, a kompetencjami sprawczymi, ale czy zaproponowane działania rzeczywiście wystarczą by tę równowagę przywrócić?

l) Jeżeli tydzień projektowy ma być integracją ze środowiskiem pozaszkolnym, wykorzystaniem potencjału instytucji i lokalnej społeczności, to należy zwrócić uwagę, że np. w miasteczku do dyspozycji jest tylko jeden atrakcyjny obiekt, czy instytucja. Kolejną sprawą jest pogoda w listopadzie, która ogranicza potencjał tygodnia projektowego, w którym mogłyby odbyć się np. plener malarski i w którym dzieci mogłyby mieć więcej aktywności fizycznej.

Z uwagi na ograniczenia czasowe Przewodniczący Rady poprosił Członków Rady o sformułowanie wszystkich uwag na piśmie i przesyłanie ich Radzie wraz z propozycjami zmian zapisu. Na kolejnym posiedzeniu planowana jest dalsza dyskusja nad tematem.

5. Założenia i kształt części ogólnej podstawy programowej przedszkola i kształcenia ogólnego dla szkoły podstawowej - dr Jędrzej Witkowski

Prezentacja pt. „Założenia i kształt części ogólnej podstawy programowej przedszkola i kształcenia ogólnego dla szkoły podstawowej” została przesłana Członkom Rady i udostępniona na dysku. Tak jak w przypadku wcześniejszej prezentacji, Przewodniczący Rady prosił o przesyłanie uwag do przedstawianego materiału drogą mailową. Zebrane uwagi będą omawiane na kolejnym posiedzeniu Rady.

6. Sprawy różne i wolne wnioski

Członkowie Rady zgłaszali zagadnienia, którymi w ich przekonaniu Rada powinna się zająć w trakcie swoich prac. Wśród nich znalazła się kwestia kształcenia nauczycieli oraz ich wsparcie i supervizja.

7. Zakończenie obrad

Przewodniczący Rady podziękował Członkom Rady za dyskusję i zaangażowanie w prace Rady. Materiały, które otrzymają Członkowie Rady po dzisiejszym posiedzeniu należy przeanalizować i przesłać w ciągu 7 dni tj. do dnia 28 lutego br. Poinformował też, że kolejne posiedzenie Rady planowane jest za 3 tygodnie.

Przewodniczący Rady zakończył II posiedzenie Rady ds. monitorowania wdrażania reformy oświaty im. Komisji Edukacji Narodowej.

prof. dr hab. Zbigniew Marciniak

Przewodniczący Rady ds. monitorowania wdrażania reformy oświaty
im. Komisji Edukacji Narodowej

Protokół sporządziły: Joanna Lewczuk,
Elżbieta Strzemieczna